

УДК 32:004.9:316.77

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-2>

Антон Бадер

ORCID: 0000-0002-3670-5753

Олена Меженська

ORCID: 0000-0002-1053-5020

Вікторія Медведська

ORCID: 0000-0001-6817-155X

ПОЛІТИЧНІ РІШЕННЯ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ КОМУНІКАЦІЙ

У статті досліджуються особливості ухвалення політичних рішень у цифрову епоху та їхній вплив на систему державних комунікацій. Показано, що цифровізація є не лише технічним чинником модернізації управлінських процесів, а й політичним ресурсом, який забезпечує прозорість державної діяльності, підзвітність органів влади та якісну взаємодію з громадянами. На основі аналізу українського досвіду цифрової трансформації розглянуто ключові ініціативи, серед яких – цифрова платформа «Дія» як концепція «держава в смартфоні», система публічних закупівель Prozorro та інститут електронних петицій. Ці інструменти забезпечили нові формати комунікації між державою та суспільством, сприяли підвищенню рівня відкритості, інтерактивності та демократичної участі громадян.

Окрему увагу приділено ролі державних комунікацій, які в умовах цифровізації реалізують традиційні функції – консервативну, координуючу, інтегративну, мобілізаційну та соціалізовану – у нових формах, що ґрунтуються на інформаційно-комунікаційних технологіях. Визначено основні виклики цифрової епохи для політичних рішень: інформаційні війни та дезінформація, цифровий популізм, інформаційне перевантаження та кібератаки на критичну інфраструктуру. Наголошено, що ці загрози підривають довіру до інституцій, спотворюють аналітичну базу для ухвалення рішень і можуть призвести до дестабілізації політичної системи.

Зроблено висновок, що поєднання цифрових технологій із демократичними інституційними механізмами визначатиме якість політичного управління та легітимність влади у XXI столітті. Український досвід підтверджує: цифрові інструменти здатні створювати ефективні моделі взаємодії держави та суспільства, підвищувати прозорість і сприяти зміцненню довіри, проте водночас потребують формування державної стратегії цифрової стійкості та інформаційної безпеки.

Ключові слова: політичні рішення, цифрова епоха, діджиталізація, державні комунікації, цифровий популізм, політичні процеси, комунікаційна політика, публічне управління.

Вступ. У цифрову епоху політичні рішення ухвалюються у якісно новому комунікаційному середовищі, де інформація поширюється з безпрецедентною швидкістю та суттєво впливає на формування суспільної думки. Зростання ролі цифрових технологій, соціальних мереж, електронного урядування трансформуює традиційні механізми публічної політики, державних комунікацій і процеси прийняття політичних рішень.

Актуальність дослідження зумовлена потребою осмислення цифровізації як політичного ресурсу, її впливу на прозорість і підзвітність державних процесів, а також ідентифікації викликів для демократичного врядування.

© А. Бадер, О. Меженська, В. Медведська, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Цифровізація сучасного суспільства виходить за межі технічної модернізації, адже вона охоплює сфери політичної діяльності, формує нові стандарти взаємодії держави та громадян і відкриває додаткові канали залучення суспільства до процесу вироблення політичних рішень. Використання електронних сервісів, платформ для комунікації та цифрових інструментів участі громадян суттєво змінює політичну практику, надаючи їй інтерактивного та відкритого характеру. Разом із тим цифрова трансформація породжує низку викликів, що впливають на якість і легітимність політичних рішень.

Отже, дослідження політичних рішень у цифрову епоху потребує міждисциплінарного підходу, що враховує як технологічний, так і політичний вимір цифровізації

Метою цього дослідження є розгляд основних викликів цифрової епохи для ухвалення політичних рішень та окреслення можливостей використання цифрових технологій у сфері державних комунікацій. Відповідно до визначеної мети нами виокремлено такі завдання: розкрити сутність цифровізації як політичного ресурсу та її вплив на прозорість і підзвітність державних процесів, охарактеризувати політичне рішення як інструмент владно-публічної діяльності в цифрову епоху, визначити роль державних комунікацій та їхніх функцій у нових цифрових умовах, проаналізувати інструменти цифрової трансформації державних комунікацій на прикладі України (платформа «Дія», система Prozorro, електронні петиції), ідентифікувати ключові виклики цифрової епохи для ухвалення політичних рішень, окреслити перспективи розвитку державних комунікацій у контексті цифрової стійкості та інформаційної безпеки.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз наукової літератури свідчить про значну увагу дослідників до проблеми впливу цифрових технологій на політичні процеси та державні комунікації. У працях Н. Расторгуєвої, Ю. Загуменної, Д. Нестерова розглядаються ключові аспекти цифровізації, електронного врядування й інформаційної безпеки, що створюють нові умови для вироблення політичних рішень. Теоретичні засади електронної демократії та електронного урядування закладено в роботах Л. Кормича та А. Кормича, а також розвинено в дослідженнях А. Сіленка, М. Прохорова, Д. Малишка, М. Міхровської, які підкреслюють потенціал цифрових технологій у сфері публічного управління. Окремий напрям досліджень становить цифровізація державного управління, яка розглядається як важливий чинник зміцнення прозорості й ефективності управлінських процесів і створює передумови для підвищення результативності державних комунікацій. Цей аспект докладно висвітлено в працях О. Карпенка, І. Макарової, Л. Сметаніної, Ж. Семчук.

Науковці О. Соха, В. Хорішко та А. Назарчук особливу увагу приділяють ролі політичних еліт у формуванні державної політики та суспільних ініціатив. Важливим інструментом демократичної участі в сучасних умовах є електронні петиції, ефективність яких як механізму комунікації між владою та суспільством обґрунтовано у працях Ю. Осипенка, Є. Липницької, В. Нестеровича, В. Коваленка. Значний внесок у дослідження інформаційних викликів цифрової епохи здійснили В. Волковський, О. Кіндратець, О. Литвиненко, В. Лук'янець, О. Требін, О. Титенко, які аналізували засади інформаційних війн, маніпулятивних технологій та дезінформаційних кампаній та їх вплив на політичні процеси.

Попри наявність значного масиву досліджень, питання вироблення політичних рішень у контексті цифрової епохи та визначення можливостей для державних комунікацій залишаються недостатньо систематизованими.

У процесі дослідження було використано низку підходів: загальнонауковий діалектичний метод – для виявлення взаємозв'язку між процесами цифровізації та політичними рішеннями; метод аналізу та синтезу – для систематизації наукових джерел і виокремлення ключових викликів і можливостей цифрової епохи; формально-логічний метод – для визначення понять і категорій, пов'язаних із політичними рішеннями та державними комунікаціями

в цифровому середовищі, системний підхід – для вивчення взаємозв'язків між цифровими технологіями, політичними інститутами та суспільною комунікацією. Додатково застосовано структурно-функціональний метод – для аналізу функцій державних комунікацій у цифрову епоху; контент-аналіз для дослідження публічних комунікацій державних інституцій, інструментів електронної демократії та цифрових сервісів, що дало змогу оцінити їхній вплив на прозорість, підзвітність і результативність політичних процесів. Сукупність цих методів дає можливість комплексно дослідити проблематику й отримати результати, що відображають як теоретичні, так і практичні аспекти теми.

Результати й обговорення. Сучасне суспільство характеризується як «цифрове суспільство» або «епоха цифровізації». Цифровізація є не лише технічним інструментом модернізації, а й політичним ресурсом, що визначає характер ухвалення рішень, прозорість державних процесів і якість взаємодії держави з громадянами. Як підкреслив Президент України Володимир Зеленський, цифровізація – це «простота та прозорість між людиною та державою». А курс на цифрову трансформацію став стратегічним вибором держави з 2020 року, який призвів до змін у політичних і комунікаційних практиках у взаємодії державних органів між собою, з громадянським суспільством та приватним сектором [2]. Тож розбудова цифрової інфраструктури в усіх сферах управління передусім покликана підвищити прозорість державних комунікацій і зміцнити взаємодію влади з громадянами.

Під діджиталізацією розуміють процес упровадження цифрових технологій для оптимізації управлінських процесів, покращення надання послуг і забезпечення ефективної комунікації між владою та громадянами. Цей процес спрямований на створення сучасної інфраструктури, яка відповідає потребам як місцевого населення, так і бізнесу, забезпечуючи прозорість, інноваційність та сталість розвитку [1]. Запровадження електронних сервісів, онлайн-консультацій та інших цифрових платформ суттєво змінило формат взаємодії влади і громадян, зробивши його більш доступним, інтерактивним і контрольованим з боку суспільства, водночас засвідчивши, що цифровізація є неминучим і необхідним процесом, який трансформує традиційні механізми ухвалення політичних рішень і створює нові канали комунікації між державою, громадянами та іншими суб'єктами політичної системи.

Політичне рішення в політичному дискурсі розглядається як вид політичної діяльності, змістом якого є вмотивоване розв'язання наявної проблеми й організація політичної дії, що спрямована на стабілізацію чи зміну політичної ситуації [7]. Тобто політичні рішення виступають особливим видом реалізації владно-публічних повноважень, оскільки вони відображають стратегічний характер діяльності держави та визначають напрями суспільного розвитку. На відміну від адміністративних чи управлінських рішень, які здебільшого мають процедурний і виконавчий характер, політичні рішення формують базові орієнтири державної політики, закріплюють пріоритети публічного управління та забезпечують баланс інтересів різних суспільних груп. Їхня специфіка полягає у поєднанні правової та політичної складових: з одного боку, вони ухвалюються в межах конституційно визначених повноважень органів влади, з іншого – є результатом політичної боротьби, суспільного консенсусу чи компромісу.

Регулюючим і координуючим механізмом у взаєминах держави і суспільства, що забезпечує стабільність і ефективність функціонування суспільства загалом, є державні комунікації. Якщо врахувати функції державної комунікації, то політичні рішення в цифрову епоху постають не лише як результат діяльності владних інституцій, але і як відображення системи комунікативних взаємодій між державою та суспільством. Серед ключових функцій державної комунікації доцільно виокремити: консервативну, що спрямована на збереження статус-кво державної системи та стабільності соціального організму; координуючу, яка забезпечує узгодженість владних впливів з параметрами об'єкта управління та їхніми змінами; інтегруючу, орієнтовану на врахування інтересів усіх елементів соціальної системи й вироблення узгоджених

управлінських рішень; мобілізаційну, що гарантує легітимність політичного ладу й підтримку ухвалених рішень з боку суспільства; соціалізовану, пов'язану з поширенням соціально-політичних норм, цінностей і традицій, а також підвищенням політичної компетентності громадян. У цифрових умовах реалізація цих функцій набуває нових форм – від електронного врядування до інтерактивних платформ, що розширюють можливості громадянського впливу та посилюють підзвітність влади [12].

Отже, політичні рішення в цифрову епоху набувають нового змісту, оскільки швидкість інформаційних потоків, відкритість комунікацій і вплив цифрових платформ значно розширюють як можливості, так і ризики реалізації владно-публічних повноважень.

Специфічним видом державних комунікацій, що ґрунтується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення відкритості, прозорості й ефективності діяльності органів влади, є електронне урядування. Його сутність полягає у створенні інтерактивного середовища взаємодії держави та суспільства, яке не лише спрощує доступ громадян до публічних послуг, але й відкриває нові можливості для зворотного зв'язку, участі у виробленні політичних рішень і здійсненні громадського контролю. У цифрову епоху електронне урядування постає як інструмент трансформації традиційних механізмів ухвалення рішень, оскільки поєднує інформативну, інтегративну та мобілізаційну функції державних комунікацій, модернізуючи політичні практики й формуючи нову модель відносин між владою і суспільством, засновану на прозорості, підзвітності та інтерактивності[4].

Якщо розглянути кейс України, то важливим етапом цифрової трансформації стало впровадження низки політичних рішень, що суттєво змінили формати державних комунікацій і механізми ухвалення рішень. До найпомітніших із них належать:

1. Цифрова платформа «Дія», відома як концепція «держава в смартфоні», що забезпечила можливість використання цифрових документів та доступ до понад 130 державних послуг онлайн. Політичні рішення, пов'язані з офіційним прирівнюванням цифрових документів до фізичних, запуском сервісів «єМалятко», COVID-сертифікатів, програми «єПідтримка» [10] та додатків, які стосуються отримання статусів для військових та їхніх родин, цифрових послуг для ветеранів [8], отримання грантів і розширення можливостей для замовлення документів за кордоном (сервіс «є-Консул») [5], створили новий канал реалізації соціальної та культурної політики. Її вплив на комунікації проявляється у зростанні прозорості, інтеграції послуг у єдину платформу та формуванні моделі «держави як сервісу».

2. Prozorro – електронна система публічних закупівель стала ключовим інструментом антикорупційної політики, що функціонує за принципом everyone sees everything. Її впровадження забезпечило відкритість фінансових процесів, зниження корупційних ризиків і суттєву економію бюджетних коштів. У контексті державних комунікацій Prozorro докорінно змінила якість діалогу між владою та суспільством, адже зробила фінансово-економічну діяльність органів влади максимально прозорою і контрольованою. Водночас ця система постає не лише як технічний інструмент, а як комплексна екосистема комунікації, навчання й аналітики у сфері закупівель для всіх учасників процесу. На цьому особливо наголосила Юлія Свириденко, перебуваючи на посаді першого віце-прем'єр-міністра України – міністра економіки України, під час відеоконференції з IFI Operational Coordination Group [14].

3. Електронні петиції, що стали прикладом упровадження елементів цифрової демократії, які відкрили нові можливості для прямої комунікації громадян із владою. Вони є своєрідним механізмом залучення суспільства до політичного процесу та забезпечення його участі у виробленні та прийнятті рішень уряду. Ця форма громадського звернення ґрунтується на використанні електронних засобів зв'язку й інформаційних технологій, що дає можливість масово залучати громадян до обговорення та розв'язання суспільно важливих питань. Подання та підтримка онлайн-петицій як на локальному, так і на національному рівні забезпечують

суспільству можливість сигналізувати про актуальні проблеми та впливати на порядок денний політичних рішень. Водночас ефективність цього інструменту залежить від готовності органів влади своєчасно й адекватно реагувати на громадські ініціативи. Головна мета електронної петиції полягає у приверненні уваги як суспільства загалом, так і державних інституцій до наявних проблем у будь-якій сфері політики, економіки чи громадського життя, перетворюючи її на вагомий інструмент демократичної участі [9].

Український досвід засвідчує, що цифровізація у сфері публічного управління не лише оптимізує роботу органів влади, але й створює нові моделі комунікації з громадянами. Це формує умови для прозорості, підзвітності та підвищення довіри до державних інституцій, що є ключовими чинниками легітимності політичних рішень у цифрову епоху.

Разом із тим цифрова трансформація породжує низку викликів, що безпосередньо впливають на якість політичних рішень. Насамперед ідеться про *інформаційні війни та поширення дезінформації*, які створюють для держави низку комплексних викликів. По-перше, вони підтримують довіру до державних інституцій, делегітимізуючи ухвалені політичні рішення та знижуючи рівень суспільної підтримки владних дій. По-друге, вони формують сприятливе середовище для зовнішнього втручання у внутрішньополітичні процеси, даючи змогу іноземним акторам маніпулювати громадською думкою та впливати на порядок денний політики. По-третє, дезінформаційні кампанії спотворюють аналітичну базу для прийняття рішень, оскільки створюють викривлене уявлення про суспільні настрої та загрози. Нарешті, інформаційні війни сприяють дестабілізації політичної системи, провокують кризові рішення та можуть призвести до розколу суспільства й ослаблення національної безпеки [7].

Одним із суттєвих викликів цифрової епохи для процесу ухвалення політичних рішень є *цифровий популізм*. Його сутність полягає в орієнтації політичних акторів на миттєві настрої онлайн-аудиторії, що поширюються через соціальні мережі. Такий підхід зменшує стратегічний горизонт політики та підмінює довгострокові державні інтереси ситуативними інформаційними трендами.

Цифрові платформи, що декларують розширення інклюзивності та рівності доступу до політичних дебатів, формують своєрідний «протоконституційний простір». У цьому середовищі демократія дедалі менше ґрунтується на класичних інституційних процедурах і нормах, натомість її легітимність поступово зміщується до алгоритмічної логіки цифрових систем, що здійснюють суб'єктивну репрезентацію політичної реальності. Така трансформація породжує як нові можливості для державних комунікацій, так і значні ризики підміни змісту демократичного процесу технологічними механізмами [13].

Ще одним викликом є *інформаційне перевантаження*. У світі, де громадяни отримують інформацію з безлічі джерел, тривалість їхньої уваги істотно скорочується. Короткі форми контенту – твіти, «сторіс», відео в TikTok – стали основним каналом комунікації, що підвищує швидкість обміну повідомленнями, але знижує рівень аналітичного осмислення. Для державних комунікацій це означає необхідність адаптувати політичні меседжі до нових форматів, зберігаючи при цьому достовірність та глибину змісту. Політичні лідери й партії активно використовують такі інструменти для мобілізації громадян, проте це призводить до поверховості політичного дискурсу, коли складні проблеми редукуються до лозунгів і гасел [3].

Додатковим ризиком стає зростання вразливості критичної інформаційної інфраструктури до *кібератак*, здатних дестабілізувати роботу органів влади, дестабілізувати функціонування державних сервісів та підірвати довіру громадян до публічних інституцій. Фахівці з кібербезпеки виокремлюють дві основні категорії загроз. По-перше, зовнішні загрози, до яких належать DDoS- та DoS-атаки, а також використання зловмисниками вразливостей інформаційних систем державних структур та підприємств. Їхня головна мета полягає у порушенні роботи сервісів і підриві функціональності критично важливих інфраструктурних об'єктів. По-друге, внутрішні загрози, що охоплюють як технічні, так і людські фактори. Серед них

найбільш поширеними є інсайдерська діяльність, витоки конфіденційної інформації та недотримання правил роботи із чутливими даними, що становить серйозний ризик для цілісності інформаційних активів держави [11]. Це створює загрозу не лише для якісного ухвалення політичних рішень, але й для довгострокової стійкості політичної системи та збереження суспільної довіри. Тому формування державної стратегії цифрової стійкості та інформаційної безпеки стає одним із центральних завдань модернізації публічного управління в цифрову епоху.

Таким чином, цифрова епоха водночас ускладнює ухвалення політичних рішень і відкриває нові можливості для зміцнення державних комунікацій. Саме ефективне поєднання потенціалу цифрових технологій з інституційними механізмами демократії визначатиме якість політичного управління та легітимність влади у XXI столітті.

Висновки. Дослідження показало, що цифрова епоха формує як виклики, так і можливості для політичного процесу. Цифровізація – це потужний політичний ресурс, який забезпечує прозорість, підзвітність та ефективність державних процесів і водночас трансформує традиційні механізми ухвалення політичних рішень. У цифрову епоху політичне рішення набуває нового змісту, оскільки поєднує правову й політичну складові, закріплює стратегічні пріоритети державного управління та відображає баланс суспільних інтересів. Важливу роль у цьому процесі відіграють державні комунікації, які реалізують консервативну, координуючу, інтегративну, мобілізаційну та соціалізовану функції і в умовах цифровізації набувають нових форм – від електронного врядування до інтерактивних платформ, що розширюють можливості громадянського впливу та підвищують рівень підзвітності влади.

Український досвід цифрової трансформації підтверджує, що цифрові інструменти створюють нові моделі взаємодії держави й суспільства, підвищують прозорість публічної діяльності та сприяють зростанню довіри до інституцій влади. Водночас цифрова епоха породжує низку викликів для політичного процесу – від інформаційних війн і дезінформаційних кампаній до цифрового популізму, інформаційного перевантаження та кібератак. Ці загрози спотворюють аналітичну базу ухвалення рішень, підривають довіру до державних інституцій і можуть призвести до дестабілізації політичної системи.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням механізмів цифрової стійкості держави, зокрема протидії дезінформації, кібератакам і цифровому популізму. Важливим напрямом стане аналіз впливу штучного інтелекту на політичні рішення, а також порівняння українського досвіду цифровізації з практиками провідних країн світу.

Література:

1. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти: у 2 ч. Міжнар. рада за науки (ICSU) [та ін.]; наук. кер. М. З. Згуровський. Київ : НТУУ «КПІ», 2010. Ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку. 118 с.
2. Володимир Зеленський: «Цифрова країна – це потужний економічний розвиток». Міністерство трансформації України. Публікація від 20 жовтня 2020 року. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/volodimir-zelenskiy-tsifrova-kraina-tse-potuzhniy-ekonomichniy-rozvitok>.
3. Гарашук Д. Цифровий популізм: спрощення повідомлень та маніпуляція реальністю в контексті Платонівської печери». *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2024. Випуск 54. С. 183–189. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.54.21>.
4. Жекало Г. І. Сутність та зміст електронного урядування: концептуальний вимір / Г. І. Жекало, М. Я. Заяць, О. В. Вакун. Державне управління: удосконалення та розвиток : електронне видання. 2020. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_8_7. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.8.52.
5. Завдяки системі е-Консул сервіси МЗС для громадян України за кордоном стануть набагато доступнішими. Публікація від 22 серпня 2024 року. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/news/zavdyaki-sistemi-e-konsul-servisi-mzs-dlya-gromadyan-ukrayini-za-kordonom-stanut-nabagato-dostupnishimi>.

6. Матвієнків С. М., Братах Л. І. Інформаційні загрози в умовах повномасштабної війни: сучасні виклики для національної безпеки України. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. С. 211–215. DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v049.2024.36>, URL: http://apfs.nuoua.od.ua/archive/49_2024/38.pdf.
7. Матвійчук А. Еволюція розуміння змісту поняття «політичне рішення» 2010. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/download/3198/2772/> (дата звернення 22.08.2025).
8. Мінцифри: Запустили нові послуги для ветеранів та родин військових у Дії. Міністерство цифрової трансформації України. Публікація від 20 лютого 2025 року. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfyry-zapustily-novi-posluhy-dlia-veteraniv-ta-rodyn-viiskovykh-u-dii>.
9. Полуніна О. О. Електронні петиції: міжнародний досвід та Україна. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2023 № 62. С. 53–56. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc62/11.pdf> (дата звернення 22.08.2025).
10. Понад 30 послуг у Дії та розвиток Defence Tech: головні досягнення Мінцифри за 2023 рік. Міністерство цифрової трансформації України, опубліковано 28 грудня 2023 року о 10:26. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-30-posluh-u-dii-ta-rozvytok-defence-tech-holovni-dosiahnennia-mintsyfyry-za-2023-rik> (дата звернення 23.08.2025).
11. Скіцько О.І., Ширшов Р. А. Актуальні питання забезпечення кібербезпеки об'єктів критичної інфраструктури. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. Вип. 10. С. 312–315. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-10/71> (дата звернення 24.08.2025).
12. Шавкун І. Г., Дибчинська Я. С. Публічне управління: комунікаційний аспект. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене. Запоріжжя: ПВВ ЗДІА, 2016. 608 с. URL: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/monodrupradmin_513.pdf. (дата звернення 21.08.2025).
13. Farkas X., Bene M. Images, politicians, and social media: Patterns and effects of politicians' image-based political communication strategies on social media. *The international journal of press/politics*. 2021. № 26 (1) P. 119–14.
14. Prozorro – не лише інструмент, це також екосистема комунікації, навчання та аналізу даних щодо закупівель для всіх учасників процесу. Урядовий портал. Публікація від 31 жовтня 2023 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/prozorro-ne-lyshe-instrument-tse-takozh-ekosistema-komunikatsii-navchannia-ta-analizu-danykh-shchodo-zakupivel-dlia-vsikh-uchasnykiv-protsesu-iuliia-svyrydenko> (дата звернення 26.08.2025).

References:

1. Zghurovskyi, M.Z. (Ed.). (2010). Analiz staloho rozvytku – hlobalnyi i rehionalnyi konteksty: U 2 ch. Ch. 2. Ukraina v indyktorakh staloho rozvytku [Analysis of sustainable development – global and regional contexts: In 2 parts. Part 2. Ukraine in sustainable development indicators]. NTUU “KPI” [in Ukrainian].
2. Zelenskyi, V. (2020, October 20). Tsyfrova kraina – tse potuzhnyi ekonomichnyi rozvytok [A digital country is powerful economic development]. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. Retrieved from: <https://thedigital.gov.ua/news/volodimir-zelenskiy-tsifrova-kraina-tse-potuzhniy-ekonomichniy-rozvitok> [in Ukrainian].
3. Harashchuk, D. (2024). Tsyfrovyi populizm: sproshchennia povidomlen ta manipuliatsiia realnistiu v konteksti: Platonivskoi pechery [Digital populism: Simplification of messages and manipulation of reality in the context of Plato's cave]. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia filosofsko-politohichni studii [Bulletin of Lviv University. Series of Philosophical and Political Studies], No 54, P. 183–189. <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.54.21> [in Ukrainian].
4. Zhekalo, H.I., Zaiats, M.Ya., & Vakun, O.V. (2020). Sutnist ta zmist elektronnoho uriaduvannia: kontseptualnyi vymir [The essence and content of e-government: Conceptual dimension]. Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok [Public Administration: Improvement and Development], № 8. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_8_7. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.8.52 [in Ukrainian].
5. Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy. (2024, August 22). Zavdiaky systemi e-Konsul servisy MZS dlia hromadian Ukrainy za kordonom stanut nabahato dostupnishymy [Thanks to the e-Consul system, MFA

services for Ukrainian citizens abroad will become much more accessible]. Retrieved from: <https://mfa.gov.ua/news/zavdyaki-sistemi-e-konsul-servisi-mzs-dlya-gromadyan-ukrayini-za-kordonom-stanut-nabagato-dostupnishimi> [in Ukrainian].

6. Matviienkov, S.M., & Bratakh, L.I. (2024). Informatsiini zahrozy v umovakh povnomasshtabnoi viiny: suchasni vyklyky dlia natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Information threats in the context of full-scale war: Current challenges for Ukraine's national security]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii* [Current Issues of Philosophy and Sociology], P. 211–215. <https://doi.org/10.32782/apfs.v049.2024.36> [in Ukrainian].

7. Matviichuk, A. (2010). Evoliutsiia rozuminnia zmistu poniattia “politychne rishennia” [Evolution of the understanding of the concept of “political decision”]. Retrieved from: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/download/3198/2772/> [in Ukrainian].

8. Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy (2025, February 20). Zapustyly novi posluhy dlia veteraniv ta rodyn viiskovykh u Dii [New services for veterans and families of servicemen launched in Diia]. Government Portal. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/mintsyfry-zapustyly-novi-posluhy-dlia-veteraniv-ta-rodyn-viiskovykh-u-dii> [in Ukrainian].

9. Polunina, O.O. (2023). Elektronni petytsii: mizhnarodnyi dosvid ta Ukraina [Electronic petitions: International experience and Ukraine]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriia Yurydsprudentsiia* [Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Jurisprudence], No 62. P. 53–56. Retrieved from: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc62/11.pdf> [in Ukrainian].

10. Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrainy. (2023, December 28). Ponad 30 posluh u Dii ta rozvytok Defence Tech: holovni dosiahnennia Mintsyfry za 2023 rik [Over 30 services in Diia and the development of Defence Tech: Main achievements of the Ministry in 2023]. Government Portal. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/ponad-30-posluh-u-dii-ta-rozvytok-defence-tech-holovni-dosiahnennia-mintsyfry-za-2023-rik> [in Ukrainian].

11. Skitsko, O.I., & Shyrshov, R.A. (2024). Aktualni pytannia zabezpechennia kiberbezpeky ob'ektiv krytychnoi infrastruktury [Current issues of ensuring cybersecurity of critical infrastructure objects]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal* [Juridical Scientific Electronic Journal], No 10. P. 312–315. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-10/71> [in Ukrainian].

12. Shavkun, I.H., & Dybchynska, Ya.S. (2016). Publichne upravlinnia: komunikatsiinyi aspekt [Public administration: The communication aspect]. In S. Chernov, V. Voronkova, V. Banakh, O. Sosnin, P. Zhukauskas, J. Vvainhardt, & R. Andriukaitene (Eds.), *Publichne upravlinnia ta administruvannya v umovakh informatsiinoho suspilstva: vitchyzniani i zarubizhnyi dosvid* [Public administration and administration in the information society: Domestic and foreign experience] (pp. 1–608). Zaporizhzhia: RVV ZDIA. Retrieved from: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/monodrupadmin_513.pdf [in Ukrainian].

13. Farkas, X., & Bene, M. (2021). Images, politicians, and social media: Patterns and effects of politicians' image-based political communication strategies on social media. *The International Journal of Press/Politics*, 26 (1), 119–141. <https://doi.org/10.1177/1940161220959553>.

14. Uriadovyi portal (2023, October 31). Prozorro – ne lyshe instrument, tse takozh ekosystema komunikatsii, navchannia ta analizu danykh shchodo zakupivel dlia vsikh uchasnykiv protsesu [Prozorro is not only a tool, but also an ecosystem of communication, training, and data analysis regarding procurement for all participants]. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/prozorro-ne-lyshe-instrument-tse-takozh-ekosystema-komunikatsii-navchannia-ta-analizu-danykh-shchodo-zakupivel-dlia-vsikh-uchasnykiv-protsesu-iuliia-svyrydenko> [in Ukrainian].

Anton Bader, Olena Mezhska, Viktoriia Medvedska. Political decisions in the digital age: challenges and opportunities for state communications

The article examines the specific features of political decision-making in the digital age and their impact on the system of state communications. It is demonstrated that digitalization is not only a technical factor of modernizing governance processes but also a political resource that ensures transparency of state activity, accountability of public authorities, and effective interaction with citizens. Based on the analysis of Ukraine's digital transformation experience, key initiatives are considered, including the Diia digital platform as the

“state in a smartphone” concept, the Prozorro public procurement system, and the institution of electronic petitions. These instruments have provided new formats of communication between the state and society, contributed to greater openness, interactivity, and democratic participation of citizens.

Special attention is given to the role of state communications, which, under conditions of digitalization, implement traditional functions – conservative, coordinating, integrative, mobilizing, and socializing – in new forms grounded in information and communication technologies. The main challenges of the digital age for political decisions are identified: information wars and disinformation, digital populism, information overload, and cyberattacks on critical infrastructure. It is emphasized that these threats undermine trust in institutions, distort the analytical basis of decision-making, and may lead to the destabilization of the political system.

The article concludes that the combination of digital technologies with democratic institutional mechanisms will determine the quality of political governance and the legitimacy of power in the 21st century. The Ukrainian experience confirms that digital tools are capable of creating effective models of state–society interaction, enhancing transparency, and fostering trust, while at the same time requiring the development of a national strategy for digital resilience and information security.

Key words: *political decisions, digital age, digitalization, state communications, digital populism, political processes, communication policy, public governance.*

Відомості про авторів:

Бадер Антон – доктор політичних наук, професор,
директор навчально-наукового інституту соціальних і гуманітарних наук,
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Меженська Олена – кандидат політичних наук,
доцент кафедри політології та міжнародних відносин,
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Медведська Вікторія – доктор філософії зі спеціальності 052 «Політологія»,
доцент кафедри політології та міжнародних відносин,
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Надійшла 05.08.2025

Прийнята 29.08.2025

Опублікована 30.10.2025